

Kursuseprogramm

IFI6068	SISSEJUHATUS INFOSÜSTEEMIDESSE																																														
4 EAP	Kontaktitudide maht: 56	Õppesemester: S	Eksam																																												
Eesmärk:	Omandada alusmõistestik infokäitluse (info töötamise ja kasutamise mitmesuguste vormide) mõistmiseks ja käsitlemiseks organisatsioonilises kontekstis; omandada praktilised meetodid infokäitluse probleemide (infovajaduste) lahendamiseks, sh. infosüsteemide (IT lahenduste) rajamiseks.																																														
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	Infokäitus: eesmärgid, probleemid, võimalused. Infokäitlusvajadused, nende väljaselgitamine. Infokäitlustersükk. Süsteemsed lahendused. Infosüsteemide paradigmasid ja tüüpe. Süsteemi organisatsiooniline kontekst. Organisatsiooni infotehnoloogiline maastik. Äri- ja töösüsteemid, nende toetus ja realiseerimine IT abil. Info kvaliteet. Süsteemi arhitektuur. Infosüsteemi arendus. Arendusmeetodi mõiste. Valik süsteemiarendus- ja modelleerimismeetodeid: BPMN, BSP, IDEF0 jt. Nõuete juhtimine. Praktilised süsteemianalüüsi ja projekteerimise oskused. Infokäitluskultuur. Infokäitluse hea tava. Iseseisev töö on kursusel väga oluline; selle vormiks on iganädalane süsteemiarenduse ülesanne. Läbitavate teemade loetelu koos õppeaine vormi lühikirjeldusega (L – loeng, P – praktikum) <table border="1"> <tr> <td>1</td><td>04.09.2012</td><td>P</td><td>Info kvaliteet</td></tr> <tr> <td>1</td><td>05.09.2012</td><td>L</td><td>Infokäitluse eesmärgid</td></tr> <tr> <td>2</td><td>11.09.2012</td><td>P</td><td>Infovajadused</td></tr> <tr> <td>2</td><td>12.09.2012</td><td>L</td><td>Infosüsteemide üldised omadused ja tüpoloogia</td></tr> <tr> <td>3</td><td>18.09.2012</td><td>P</td><td>Protsesside modelleerimine (IDEF0)</td></tr> <tr> <td>3</td><td>19.09.2012</td><td>L</td><td>Protsessid ja nende uurimine</td></tr> <tr> <td>4</td><td>25.09.2012</td><td>P</td><td>Protsesside modelleerimine (Swimlanes)</td></tr> <tr> <td>4</td><td>26.09.2012</td><td>L</td><td>Protsesside IT toetus; protsesside parendamine</td></tr> <tr> <td>5</td><td>02.10.2012</td><td>P</td><td>Protsesside modelleerimine (versioon 2)</td></tr> <tr> <td>5</td><td>03.10.2012</td><td>L</td><td>Süsteemiarendus ja arendusmeetod</td></tr> <tr> <td>6</td><td>09.10.2012</td><td>P</td><td>Maatriksmodelleerimine</td></tr> </table>			1	04.09.2012	P	Info kvaliteet	1	05.09.2012	L	Infokäitluse eesmärgid	2	11.09.2012	P	Infovajadused	2	12.09.2012	L	Infosüsteemide üldised omadused ja tüpoloogia	3	18.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (IDEF0)	3	19.09.2012	L	Protsessid ja nende uurimine	4	25.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (Swimlanes)	4	26.09.2012	L	Protsesside IT toetus; protsesside parendamine	5	02.10.2012	P	Protsesside modelleerimine (versioon 2)	5	03.10.2012	L	Süsteemiarendus ja arendusmeetod	6	09.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine
1	04.09.2012	P	Info kvaliteet																																												
1	05.09.2012	L	Infokäitluse eesmärgid																																												
2	11.09.2012	P	Infovajadused																																												
2	12.09.2012	L	Infosüsteemide üldised omadused ja tüpoloogia																																												
3	18.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (IDEF0)																																												
3	19.09.2012	L	Protsessid ja nende uurimine																																												
4	25.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (Swimlanes)																																												
4	26.09.2012	L	Protsesside IT toetus; protsesside parendamine																																												
5	02.10.2012	P	Protsesside modelleerimine (versioon 2)																																												
5	03.10.2012	L	Süsteemiarendus ja arendusmeetod																																												
6	09.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine																																												

	6	10.10.2012	L	Infoökonomika
	7	16.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine (tööde läbivaatus)
	7	17.10.2012	L	Infosüsteemide kaasusi
	8	30.10.2012	P	Veel modelleerimismeetoditest
	8	31.10.2012	L	Eriteema ja/või vahekontrolltöö
	9	06.11.2012	P	Süsteemi arhitektuuri kavandamine
	9	07.11.2012	L	Süsteemi arhitektuur
	10	13.11.2012	P	Infosüsteemi prototüüpimine
	10	14.11.2012	L	Infosüsteemi füüsiline dimensioon
	11	20.11.2012	P	Kontseptuaalne modelleerimine
	11	21.11.2012	L	Andmete (info) roll infosüsteemis
	12	27.11.2012	P	Info arhitektuur
	12	28.12.2012	L	Inimene ja infosüsteem
	13	04.12.2012	P	Infosüsteemi arendusplaani koostamine
	13	05.12.2012	L	Arendus- ja muutusprotsessid infosüsteemides
	14	11.12.2012	P	Infosüsteemi arendusplaani läbivaatus
	14	12.12.2012	L	Infosüsteemide arengutendentsidest
Õpiväljundid:	Kursuse läbinu omandab oskused järgmiste tööde tegemiseks: 1) hindab infosüsteemi poolt pakutava info kvaliteeti; 2) selgitab välja kasutajate infovajadusi; 3) modelleerib äri-, menetlus- ja kasutusprotsesse, tehes seda mitmesuguste modelleerimismeetodite (IDEF0, ujumisradade meetod, BPMN, infooloogilised maatriksid) abil; 4) koostab infosüsteemi arendusettepaneku ja teostab kavandatava süsteemi tasuvusanalüüsi; 5) projekteerib infosüsteemi arhitektuuri; 6) koostab nõuete dokumendi; 7) teostab kontseptuaalse andmeanalüüsi; 8) koostab infosüsteemi arenduse projektiplaani. Samuti vastavad parima praktika kohased suhtumused.			
Hindamismeetodid:	Eksam (hindeline). Hinnne moodustub kursuse jooksul tehtud ja praktikumides ettekantud iseseisva töö (2-3 inimeselise rühma poolt või ka individuaalselt täidetud ülesande) tulemustest, osakaaluga 60%; ja kirjalike eksamiküsimuste (reeglina valikvastustega küsimused, nende arv on ca 40) vastamise tulemustest, osakaaluga 40%.			

Õppejõud:	Priit Parmakson
Ingliskeelne nimetus:	Introduction to Information Systems
Eeldusaine:	puudub
Kohustuslik kirjandus:	Loengute konspektid ja õppematerjalid: http://infosysteemid.blogspot.com .
Asenduskirjandus: (üliõpilase poolt läbi töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)	Loengulist osa on põhimõtteliselt võimalik katta välisriikide vastavate kursuste õppematerjalide, õpikute, erialase kirjanduse jms läbitöötamisega. Ainet ei ole võimalik läbida ainult asenduskirjanduse alusel (vt hinde moodustumise reeglid).
Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele pääsemise nõuded	Ülesande esitamine (see toimub praktikumides) ja sellele järgnevas ühises arutelus osalemine on kursuse olemuslik ja asendamatu osa. Praktikumidest osavõttu eeldatakse.
Iseseisva töö nõuded	ÜLESANNE 1 Info kvaliteedi hindamine ÜLESANNE 2 Infovajaduste väljaselgitamine ÜLESANNE 3 Äriprotsessi modelleerimine (IDEF0) ÜLESANNE 4 Äriprotsessi modelleerimine (Swimlanes) ÜLESANNE 5 Parendamise ja IT toetuse võimaluste leidmine protsessis ÜLESANNE 6 Infotehnoloogiline modelleerimine maatriksite abil ÜLESANNE 7 Arendusettepaneku tasuvuse hindamine ÜLESANNE 8 Süsteemi arhitektuuri kavandamine ÜLESANNE 9 Kontseptuaalse mudeli koostamine ÜLESANNE 10 Infosüsteemi arenduse plaanimine Üksikasjalikumad kirjeldused vt http://infosysteemid.blogspot.com, jaotis Ülesanded.

Üldised nõuded (lahenduste vormistamise juhend)

Dokument Ülesande lahendus vormistatakse tavaliselt dokumendina. Dokument sisaldab tavaliselt teksti ja skeeme. Dokument peab olema vormistatud korrektselt, järgides ühelt poolt IT alal väljakujunenud head tava (professionaalne lähenemine), teiselt poolt akadeemilist tava tööde vormistamisel ülikoolides.

Meedium Lahenduste esitamise meedium täpsustatakse konkreetse ülesande andmisel. Tavaliselt esitatakse ülesande lahendus kirjalikult. Lisaks kirjalikule esitamisele esitatakse, vaadatakse läbi ja arutatakse valikuliselt lahendusi suuliselt (praktikumides). Kirjalik esitus võib olla elektrooniliselt või soovi korral ka paberil. Paberil esitatud lahendus tavaliselt peab olema prinditud. Mõnede ülesannete juures on võimalik käsitsi kirjutatud või joonistatud lahendused.

Lahenduse üleandmine Elektrooniline esitamine võib toimuda faili saatmisega õppejõule e-posti teel. Õppejõud e-posti aadress vt <http://infosüsteemid.blogspot.com>. Mõnedel juhtudel võib faili asemel saata viite veebis ülespandud dokumendile. Paberdokument esitatakse praktikumi või loengu alguses või lõpus.

Metaandmed Dokument peab olema varustatud dokumenti tuvastavate ja kirjeldavate nn metaandmetega: õppeaine kood ja nimetus, semester, autor(id), esitamise kuupäev. Kui lahendusest esitatakse mitu versiooni, siis tuleb näidata versiooni number või tähis. Need metaandmed peaksid olema dokumendi päises. Soovituslik on järgmine vorming:

IFI6068 Sissejuhatus infosüsteemidesse
Sügissemester 2012
Arvo METS, Maris MÄGI
18.09.2012
versioon: 1.0

Pealkiri Üheks metaandmeks on ka dokumendi pealkiri ehk dokumendi nimetus. Igal dokumendil peaks olema pealkiri (või nimetus). Pealkirjal võib olla täpsustav või täiendav alampealkiri. Ülesannete lahenduste korral peab pealkiri identifitseerima lahendatava ülesande numbri ja nimetuse. Näiteks:

ÜLESANNE 2 INFOVAJADUSTE VÄLJASELGITAMINE

Lahendusaruanne

(dokumendi pealkiri)

(alampealkiri)

	Faili vorming Aktsepteeritavateks vorminguteks on: 1) PDF; 2) ASCII tekst; 3) Rich Text Format (rtf); 4) HTML (vajadusel pakitud); 5) Microsoft Word 2003 või varasem; 6) Microsoft PowerPoint 2003 või varasem; 7) OpenOffice vorming. Eraldi failides olevate piltkujutiste puhul on eelistatavateks üldlevinud vormingud: PNG, JPG. Edastatav fail ei tohi sisaldada makrosid ega teisi elemente, mis võivad takistada faili avamist lugeja arvutis rakendatud turvakontrollide poolt. <u>Faili nimi</u> Failide esitamisel peab faili nimi olema koostatud kindla süsteemi kohaselt. Mitteinformatiivsed ja ebasüsteemaatilised failinimed raskendavad dokumentide läbivaatamist. Soovituslik on järgmine vorming: IFI6068_YL_02_METS_MAGI.pdf – faili nimes palun kasutada ainult ladina tähestiku põhitärke (mitte ä-d jt "täppidega" tähti). Paremt on vältida tühikuid ja eraldada nime osad allkriipsudega. – nime elemendid: <õppeaine kood (IFI6068) > <ülesande number, kujul "YL_" + kahekohaline number> <autori(te) perekonnanimi(-ed)> E-kiri Elektrooniline dokument saadetakse e-kirja manusena. E-kirja teema (Subject:) peab üldjoontes järgima failide nimede koostamisel kasutatavat süsteemi. Näiteks: From: Arvo Mets Subject: IFI6068 Ülesanne 2 <u>Viited veebidokumentidele</u> Kui dokumendi asemel esitatakse viide veebis ülespandud dokumendile, siis peab see viide olema täpselt dokumendile. Viite alt peab avanema ainult esitatav dokument (mitte reklaamibännereid ega muud teavet). <u>Varukoopiad</u> Dokumendi esitaja peab alati alles hoidma enda koopiat esitatud dokumendist (välja arvatud käsitsi kirjutatud, paberil esitatud dokumendid). See on vajalik nendeks juhtudeks, kui e-kiri ei jõua õppejõuni.
Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase	Hindamiskriteeriumid, millest hindamisel lähtutakse: 1.kriteerium A – suurepärase

	B – väga hea C – hea D – rahuldav E – mitterahuldav Ülesannete (iseseisva töö) osas: 0..3 esitatud lahendust vastavad skaala A, B, C, D, E madalaimale hindele E (mitterahuldav). Iga rohkem esitatud lahendus tõstab tulemust ühe skaalaühiku võrra. Kirjaliku eksami osas: 30% õigesti vastatud küsimusi vastab A, B, C, D, E madalaimale hindele E (mitterahuldav). Iga järgmine 10 protsentipunkti õigeid vastuseid tõstab tulemust ühe skaalaühiku võrra. Lõpphinne moodustub ülesannete (iseseisva töö) ja kirjaliku eksami tulemuste summana. Ülesannete ja kirjaliku eksami tulemustel on lõpphinde osakaalud vastavalt 60% ja 40%.																																																												
Informatsioon kursuse sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupa sh kontakttundide ajad	<table><tr><td>1</td><td>04.09.2012</td><td>P</td><td>Info kvaliteet</td></tr><tr><td>1</td><td>05.09.2012</td><td>L</td><td>Infokäitluse eesmärgid</td></tr><tr><td>2</td><td>11.09.2012</td><td>P</td><td>Infovajadused</td></tr><tr><td>2</td><td>12.09.2012</td><td>L</td><td>Infosüsteemide üldised omadused ja tüpoloogia</td></tr><tr><td>3</td><td>18.09.2012</td><td>P</td><td>Protsesside modelleerimine (IDEF0)</td></tr><tr><td>3</td><td>19.09.2012</td><td>L</td><td>Protsessid ja nende uurimine</td></tr><tr><td>4</td><td>25.09.2012</td><td>P</td><td>Protsesside modelleerimine (Swimlanes)</td></tr><tr><td>4</td><td>26.09.2012</td><td>L</td><td>Protsesside IT toetus; protsesside parendamine</td></tr><tr><td>5</td><td>02.10.2012</td><td>P</td><td>Protsesside modelleerimine (versioon 2)</td></tr><tr><td>5</td><td>03.10.2012</td><td>L</td><td>Süsteemiarendus ja arendusmeetod</td></tr><tr><td>6</td><td>09.10.2012</td><td>P</td><td>Maatriksmodelleerimine</td></tr><tr><td>6</td><td>10.10.2012</td><td>L</td><td>Infoökonomika</td></tr><tr><td>7</td><td>16.10.2012</td><td>P</td><td>Maatriksmodelleerimine (tööde läbivaatus)</td></tr><tr><td>7</td><td>17.10.2012</td><td>L</td><td>Infosüsteemide kaasusi</td></tr><tr><td>8</td><td>30.10.2012</td><td>P</td><td>Veel modelleerimismeetoditest</td></tr></table>	1	04.09.2012	P	Info kvaliteet	1	05.09.2012	L	Infokäitluse eesmärgid	2	11.09.2012	P	Infovajadused	2	12.09.2012	L	Infosüsteemide üldised omadused ja tüpoloogia	3	18.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (IDEF0)	3	19.09.2012	L	Protsessid ja nende uurimine	4	25.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (Swimlanes)	4	26.09.2012	L	Protsesside IT toetus; protsesside parendamine	5	02.10.2012	P	Protsesside modelleerimine (versioon 2)	5	03.10.2012	L	Süsteemiarendus ja arendusmeetod	6	09.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine	6	10.10.2012	L	Infoökonomika	7	16.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine (tööde läbivaatus)	7	17.10.2012	L	Infosüsteemide kaasusi	8	30.10.2012	P	Veel modelleerimismeetoditest
1	04.09.2012	P	Info kvaliteet																																																										
1	05.09.2012	L	Infokäitluse eesmärgid																																																										
2	11.09.2012	P	Infovajadused																																																										
2	12.09.2012	L	Infosüsteemide üldised omadused ja tüpoloogia																																																										
3	18.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (IDEF0)																																																										
3	19.09.2012	L	Protsessid ja nende uurimine																																																										
4	25.09.2012	P	Protsesside modelleerimine (Swimlanes)																																																										
4	26.09.2012	L	Protsesside IT toetus; protsesside parendamine																																																										
5	02.10.2012	P	Protsesside modelleerimine (versioon 2)																																																										
5	03.10.2012	L	Süsteemiarendus ja arendusmeetod																																																										
6	09.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine																																																										
6	10.10.2012	L	Infoökonomika																																																										
7	16.10.2012	P	Maatriksmodelleerimine (tööde läbivaatus)																																																										
7	17.10.2012	L	Infosüsteemide kaasusi																																																										
8	30.10.2012	P	Veel modelleerimismeetoditest																																																										

	8	31.10.2012	L	Eriteema ja/või vahekontrolltöö
	9	06.11.2012	P	Süsteemi arhitektuuri kavandamine
	9	07.11.2012	L	Süsteemi arhitektuur
	10	13.11.2012	P	Infosüsteemi prototüüpimine
	10	14.11.2012	L	Infosüsteemi füüsiline dimensioon
	11	20.11.2012	P	Kontseptuaalne modelleerimine
	11	21.11.2012	L	Andmete (info) roll infosüsteemis
	12	27.11.2012	P	Info arhitektuur
	12	28.12.2012	L	Inimene ja infosüsteem
	13	04.12.2012	P	Infosüsteemi arendusplaani koostamine
	13	05.12.2012	L	Arendus- ja muutusprotsessid infosüsteemides
	14	11.12.2012	P	Infosüsteemi arendusplaani läbivaatus
	14	12.12.2012	L	Infosüsteemide arengutendentsidest
	Iseseisev töö (ülesanded – vt loetelu eespool) antakse kätte teemade käsitlemisel vastavalt loengute ja praktikumide plaanile. Ülesande lahenduse esitamise tähtaeg on alati järgmine praktikum (s.o. nädal pärast ülesande andmist).			

Õppeainet kureeriv üksus:	Informaatika Instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Priit Parmakson
Allkiri:	Allkirjastatud digitaalselt
Kuupäev:	23.08.2012